

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **R. F.**, proti žalovanému: **Krajský úřad kraje Vysočina**, se sídlem Ke Skalce 5907/47, Jihlava, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 11. 2024, č. j. 41 A 28/2024-40,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Rozhodnutím ze dne 6. 6. 2024, č. j. DOP/37359/2024-troja/5625/2024, uznal Městský úřad Velké Meziříčí (dále jen „městský úřad“) žalobce vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. c) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, za což mu uložil pokutu ve výši 8 000 Kč, zákaz řízení motorových vozidel na dobu šesti měsíců a povinnost nahradit náklady řízení. Uvedeného přestupku se žalobce dopustil tím, že dne 13. 4. 2024 v 11:32 na silnici č. 395 ve směru od obce Ludvíkov k obci Zbraslav řídil vozidlo pod vlivem alkoholu.

[2] Ze správního spisu vyplývá, že žalobce zastavila policejní hlídka, která u něj v čase od 11:32 do 12:20 provedla celkem deset orientačních dechových zkoušek na přítomnost alkoholu s výsledky oscilujícími mezi 0,35 ‰ a 0,68 ‰ alkoholu v dechu:

1. dechová zkouška v 11:32, výsledek 0,56 ‰ alkoholu v dechu,
2. dechová zkouška v 11:38, výsledek 0,65 ‰ alkoholu v dechu,
3. dechová zkouška v 11:43, výsledek 0,42 ‰ alkoholu v dechu,
4. dechová zkouška v 11:49, výsledek 0,36 ‰ alkoholu v dechu,
5. dechová zkouška v 11:54, výsledek 0,56 ‰ alkoholu v dechu,
6. dechová zkouška v 11:59, výsledek 0,44 ‰ alkoholu v dechu,
7. dechová zkouška v 12:04, výsledek 0,68 ‰ alkoholu v dechu,
8. dechová zkouška v 12:10, výsledek 0,50 ‰ alkoholu v dechu,

9. dechová zkouška v 12:15, výsledek 0,35 ‰ alkoholu v dechu,
10. dechová zkouška v 12:20, výsledek 0,37 ‰ alkoholu v dechu.

Městský úřad považoval za průkazné výsledky posledních dvou dechových zkoušek. Z jeho rozhodnutí vyplývá, že žalobce s naměřenými výsledky na místě souhlasil a odborné lékařské vyšetření ke zjištění alkoholu v krvi nežádal. Městský úřad uzavřel, že po odečtení odchylky 0,24 g/kg (k výši odchylky srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 5. 2016, č. j. 10 As 173/2015-32, odst. [31]) byla prokázána minimální hodnota alkoholu v dechu žalobce ve výši 0,11 g/kg.

[3] Odvolání žalobce proti rozhodnutí městského úřadu žalovaný podle § 90 odst. 5 správního řádu rozhodnutím ze dne 14. 8. 2024, č. j. KUJI 74787/2024, zamítl a rozhodnutí městského úřadu potvrdil. Žalovaný upozornil, že výsledky dechových zkoušek, který byly stěžejním důkazem, lze považovat za spolehlivé a jednoznačné, jestliže zasahující policisté postupovali v souladu se standardními postupy aplikovanými správní praxí. Tyto postupy obsahuje zejména metodika Ministerstva dopravy č. j. 285/2009-160-OST (dále jen „metodika“), podle níž má být dechová zkouška po uplynutí nejméně pěti minut od prvního měření minimálně jednou zopakována a zároveň výsledky obou měření nemají vykazovat rozdíl naměřených hodnot větší než 10 %. Vzhledem k procesu vstřebávání či odbourávání alkoholu se mohou naměřené hodnoty lišit; při měření v souladu s metodikou by se však nemělo jednat o podstatné změny.

[4] Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil žalobou podanou u Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“). Správní orgány podle něj opomenuly, že žalobce při silniční kontrole neabsolvoval dvě dechové zkoušky, nýbrž deset, přičemž výsledky těchto dechových zkoušek se vzájemně podstatně lišily. Žalobce rovněž tvrdil, že s výsledky dechových zkoušek nesouhlasil a od začátku trval na tom, aby mu zasahující policisté umožnili podstoupit lékařské vyšetření. Ti k němu však přistoupit nechtěli a danou variantu žalobci rozmlouvali.

[5] Krajský soud o žalobě rozhodl napadeným rozsudkem tak, že rozhodnutí žalovaného i městského úřadu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. V jeho odůvodnění poukázal na judikaturu rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu, podle níž za normálního běhu věcí orientační dechová zkouška postačí k získání spolehlivých a jednoznačných informací o obsahu alkoholu v těle kontrolované osoby. Rozšířený senát však doplnil, že výsledky dechové zkoušky nejsou dostačující tehdy, pokud z orientačního vyšetření nevyplyne jasný výsledek, zda kontrolovaná osoba skutečně je pod vlivem alkoholu, případně jaká je výše tohoto ovlivnění; nejistota přitom může vyvstávat i z diametrálně odlišných výsledků postupně prováděných dílčích měření (srov. odst. 18 napadeného rozsudku). Krajský soud zdůraznil, že podle jiného usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu „[n]ejsou-li v konkrétním případě výsledky orientační dechové zkoušky tak spolehlivé a jednoznačné, aby nepřipouštěly rozumnou (či důvodnou) pochybnost ovlivnění řidiče požitým alkoholem, popř. o míře tohoto ovlivnění, a nejsou-li tyto pochybnosti vyvráceny dalšími provedenými důkazy, pak bude namísto v souladu se zásadou *in dubio pro reo* rozhodnout ve prospěch obviněného z přestupku,“ (srov. odst. 20 napadeného rozsudku).

pokračování

[6] Krajský soud dospěl k závěru, že správní orgány sice formálně postupovaly v souladu s metodikou, neboť pracovaly s výsledky posledních dvou provedených dechových zkoušek. Současně však zcela pominuly, že žalobce absolvoval dalších osm orientačních dechových zkoušek, jejichž výsledky kolísaly v hodnotách mimo vzájemnou desetiprocentní toleranci. Podle krajského soudu již tato samotná okolnost zakládá pochybnosti ohledně spolehlivosti měření. Na podkladu takového skutkového stavu se krajský soud neztotožnil se závěrem správních orgánů, podle něhož zasahující policisté postupovali v souladu s metodikou. Podle krajského soudu nelze akceptovat postup, při němž se dechové zkoušky provádí opakovaně do té doby, než budou naměřené hodnoty dostatečně „blízko u sebe“. Stejně tak nelze zcela ignorovat dříve naměřené hodnoty, obzvláště, pokud se od sebe vzájemně výrazně (diametrálně) liší. Krajský soud uzavřel, že v uvedeném případě bylo nezbytné co nejpřesněji určit, v jaké míře byl žalobce alkoholem ovlivněn. S ohledem na nespolehlivost výsledků dechových zkoušek z nich správní orgány nemohly vycházet – namísto toho měli zasahující policisté podrobit žalobce odbornému lékařskému vyšetření, na jehož základě by bylo možné míru ovlivnění žalobce alkoholem jednoznačně určit.

[7] Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) podal proti napadenému rozsudku kasační stížnost z důvodů, které formálně podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s. K přijatelnosti své kasační stížnosti uvedl, že krajský soud chybně nevzal do úvahy konkrétní okolnosti daného případu. Podle stěžovatele „[j]udikatura nijak neřeší, kolikrát lze opakovat provádění dechové zkoušky, či zda lze z odlišných avšak pozitivních výsledků měření vyvozovat pochybnosti nikoliv jen o výši vlivu alkoholu na řidiče, ale i o samotné existenci alkoholu v dechu řidiče.“

[8] Po věcné stránce stěžovatel v kasační stížnosti nesouhlasí s názorem krajského soudu, podle něhož správní orgány nedostatečně zjistily skutkový stav věci, jestliže spáchání přestupku založily pouze na výsledcích dechových zkoušek. Podle stěžovatele není pochyb o tom, že byl v dechu žalobce alkohol přítomen; otázkou je pouze míra ovlivnění alkoholem. Zasahující policisté na základě pochybnosti o výši alkoholu v dechu žalobce přistoupili k dalším dechovým zkouškám. Stěžovatel namítá, že právní předpisy ani metodika neuvádí, kolik dechových zkoušek lze nejvýše provést, proto bylo zcela na uvážení zasahujících policistů, jak získají spolehlivé výsledky o výši alkoholu v dechu žalobce. Dále má stěžovatel za to, že v projednávané věci nešlo o *diametrálně odlišné výsledky* ve smyslu usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2016, č. j. 2 As 146/2015-45, publ. pod č. 3441/2016 Sb. NSS, (dále jen „usnesení č. j. 2 As 146/2015-45“) z něhož krajský soud vycházel (srov. odst. 18 a 23 napadeného rozsudku). Mezi oběma případy panuje podle stěžovatele zásadní skutkový rozdíl, neboť ve věci projednávané pod sp. zn. 2 As 146/2015 byl jeden z výsledků dechové zkoušky kontrolované osoby negativní; to se v nyní projednávaném případě nestalo.

[9] Rovněž podle stěžovatele není z metodiky zřejmé, že je nutné porovnávat jen rozdíl výsledků dechových zkoušek, které na sebe bezprostředně navazují. Stěžovatel má za to, že byla-li naměřena stejná hodnota při první a páté dechové zkoušce, mohlo být v tu chvíli měření ukončeno, neboť tyto výsledky splňovaly podmínky dané metodikou (uplynulo mezi nimi alespoň pět minut a rozdíly hodnot nebyly vyšší než 10 %). Stěžovatel doplňuje, že zasahující policisté nicméně „s ohledem na výkyvy ve výsledcích v měření pokračovali, aby

vyloučili jakékoliv další případné pochybnosti. Teprve při deváté a desáté dechové zkoušce se hladina alkoholu u žalobce ustálila, a bylo možné výši alkoholu v dechu určit bez jakýchkoliv pochybností.“ Nakonec stěžovatel uvádí, že správní orgány vyhodnotily skutkové okolnosti ve prospěch žalobce; přihlížely totiž až k hodnotě devátého měření, který zasahující policisté provedli až po cca 45 minutách od zahájení silniční kontroly – v době řízení tak musela být míra ovlivnění žalobce alkoholem vyšší. Devátá hodnota navíc byla naměřena jako nejnižší ze všech vyhodnocených výsledků, proto i v tomto směru správní orgány posuzovaly skutkové okolnosti ve prospěch žalobce.

[10] Žalobce se ke kasační stížnosti nevyjádřil.

[11] Nejvyšší správní soud připomíná, že ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, musí zdejší soud po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zodpovědět otázku, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, odmítne ji pro nepřijatelnost (usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, publ. pod č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, publ. pod č. 4219/2021 Sb. NSS, odst. [11] a [12]).

[12] Stěžovatel spatřuje přijatelnost své kasační stížnosti v tom, že se judikatura Nejvyššího správního soudu doposud nezabývala otázkou, kolikrát je možné v rámci silniční kontroly opakovat dechovou zkoušku a *„zda lze z odlišných avšak pozitivních výsledků měření vyvozovat pochybnosti o samotné existenci alkoholu v dechu řidiče.“* Dále pak stěžovatel krajskému soudu vytýká nesprávné právní posouzení případu – zasahující policisté byli oprávněni dechové zkoušky libovolně opakovat a jejich výsledky vzájemně porovnávat bez ohledu na bezprostřední časovou návaznost. Nesouhlasí rovněž s tvrzením krajského soudu, že dané výsledky byly diametrálně odlišné, a proto jednoznačně a spolehlivě nereflktují obsah alkoholu v dechu žalobce. Stěžovatel případ posoudil správně i proto, že korektně aplikoval zásadu *in dubio pro reo*.

[13] Nejvyšší správní soud nesouhlasí s tvrzením, že by z judikatury nebylo zřejmé, jakým způsobem má probíhat orientační dechová zkouška. Stejně tak soud neshledal, že by napadený rozsudek trpěl vadami, které by zakládaly přijatelnost kasační stížnosti. Kasační soud v tomto směru připomíná požadavek zákona, aby věc svým významem podstatně přesahovala vlastní zájmy stěžovatele. Vady řízení před krajským soudem či vady v jeho úsudku při rozhodnutí ve věci by musely být extrémní povahy a takového rázu, že by bylo v rozporu se samotným principem práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny, pokud by k nim Nejvyšší správní soud nepřihlédl.

[14] Nejvyšší správní soud v první řadě připomíná, že podle ustálené judikatury se v rámci provádění orientační dechové zkoušky nelze bez dalšího spokojit toliko s pozitivním výsledkem testu na přítomnost alkoholu v dechu kontrolované osoby. Samotná dechová zkouška směřuje k *„objasnění skutkového stavu věci, v němž přesné zjištění stupně ovlivnění alkoholem nebo jinou návykovou látkou hraje klíčovou roli,“* (srov. odst. 21 usnesení č. j. 2 As 146/2015-45). Jak již uvedl krajský soud v napadeném rozsudku, tohoto objasnění lze orientační dechovou zkouškou dosáhnout, pokud z ní plyne spolehlivý a jednoznačný výsledek o obsahu a množství alkoholu v těle kontrolované osoby. *„Není-li*

pokračování

[tento výsledek] *dán, musí nastoupit prostředky jiné. Podle výsledku orientačního vyšetření se tedy odvíjí další postup,*“ (srov. odst. [20] usnesení č. j. 2 As 146/2015-45).

[15] Stěžovatel se přitom mylí, má-li za to, že zasahující policisté nejsou nijak v četnosti opakování dechových zkoušek omezeni. Podle citovaného usnesení je nezbytné (s ohledem na fyziologické procesy a relevanci výše alkoholu v těle kontrolované osoby) *„ihned rozhodnout o zajištění potřebných důkazů za účelem zafixování skutkového stavu k určitému okamžiku, aby mohlo být postaveno najisto, jakého deliktu se z hlediska kvalifikace řidič dopustil,*“ (srov. jeho odst. 25). Rozhodovací praxe zdejšího soudu se v těchto závěrech shoduje: *„[v] případě, že je prováděno odborné lékařské vyšetření [...], je třeba vzorek krve odebrat co možná nejdříve,*“ (srov. rozsudek zdejšího soudu ze dne 31. 8. 2017, č. j. 2 As 218/2017-22, odst. [16], obdobně i rozsudek zdejšího soudu ze dne 28. 3. 2012, č. j. 9 As 120/2011-166). Jinými slovy, povinností správních orgánů je zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností (srov. např. rozsudek kasačního soudu ze dne 7. 9. 2021, č. j. 4 As 118/2021-71, odst. [26]); takové zjištění je nadto potřeba učinit bez zbytečného odkladu. Standardně lze skutkový stav objasnit orientační dechovou zkouškou splňující podmínky dané metodikou. Pokud se však průkaznosti zkoušky nedaří dosáhnout, nelze z takto zjištěných skutečností vycházet a je nezbytné objasnit skutkový stav bez důvodných pochybností jiným způsobem, tj. odborným lékařským vyšetřením, a to bez zbytečného odkladu.

[16] Pokud jde o druhou z otázek, jimiž se judikatura Nejvyššího správního soudu podle stěžovatele dosud nezabývala, kasační soud upozorňuje, že se zcela mýlí s obsahem napadeného rozsudku. Krajský soud v něm neuvádí, že mu vyvstaly pochybnosti o přítomnosti alkoholu v dechu žalobce, nýbrž že na základě provedených dechových zkoušek *„nebylo možné spolehlivě určit míru jeho ovlivnění alkoholem,*“ (srov. jeho odst. 24), neboť správní orgány svá zjištění *„opřely pouze o výsledky orientačních dechových zkoušek, které nelze považovat za spolehlivé ani jednoznačné,*“ (srov. jeho odst. 25). Uvedená otázka proto rovněž nemůže zakládat přijatelnost kasační stížnosti.

[17] Co se týče tvrzeného nesprávného právního posouzení, Nejvyšší správní soud zdůrazňuje, že napadený rozsudek evidentně netrpí vadami, jejichž charakter by zakládal přijatelnost kasační stížnosti. Kasační soud ostatně v právním posouzení krajského soudu nespatřuje ani jiné vady. Jak je shora patrné, zasahující policisté nebyli oprávněni dechové zkoušky opakovat bez dalšího pouze v rámci svého uvážení. Pokud jde o vzájemné porovnávání časově nekorespondujících výsledků dechových zkoušek, je třeba upozornit, že zasahující policisté takto nepostupovali. Dané tvrzení je proto čistě hypotetické, a Nejvyšší správní soud se jím tak věcně nezabýval (srov. rozsudek kasačního soudu ze dne 4. 4. 2019, č. j. 9 As 400/2017-25, odst. [18]). Nejvyšší správní soud pouze *obiter dictum* k tomuto tvrzení uvádí, že zasahujícím policistům musely důvodné pochybnosti vzniknout naopak nejpozději při páté dechové zkoušce. V ten moment totiž výše alkoholu v dechu žalobce opět významně stoupla, a porušila tak nejen klesající tendenci výsledků dvou předchozích dechových zkoušek, ale i běžnou lidskou zkušenost procesu standardního postupného odbourávání alkoholu v těle (střízlivění). Kasační soud v podrobnostech odkazuje např. na svůj rozsudek ze dne 20. 12. 2018, č. j. 9 As 393/2017-35, odst. [21] a [22]). Má-li dále stěžovatel za to, že výsledky dechových zkoušek nebyly diametrálně odlišné, Nejvyšší správní soud podotýká, že jeho rozšířený senát v usnesení

č. j. 2 As 146/2015-45 nedává tento pojem do souvislosti se skutkovými okolnostmi daného případu; argumentace stěžovatele je proto lichá a mimochodná. Konečně, úvaha prismatem korektivu *in dubio pro reo* je předčasná, neboť správní orgány v první řadě nesplnily svou zákonnou povinnost zjistit skutkový stav bez důvodných pochybností.

[18] S ohledem na výše uvedené odmítl Nejvyšší správní soud kasační stížnost podle § 104a odst. 1 s. ř. s. jako nepřijatelnou.

[19] Kasační stížnost byla odmítnuta pro nepřijatelnost, Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o této stížnosti (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Na straně žalobce nebyly zjištěny žádné skutečnosti, jež by mohly vést k mimořádné aplikaci § 60 odst. 1 s. ř. s. ve smyslu rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, publ. pod č. 4219/2021 Sb. NSS.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně dne 21. srpna 2025

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu